

Algemene beschouwingen 2016

Eerste Termijn

Geachte voorzitter, collega's en belangstellenden,

De gemeente Bedum heeft tijdig diverse maatregelen genomen waardoor het meerjarenperspectief gunstig lijkt. Toch spreken we van lijkt, want het moet nog blijken dat we het jaar 2016 ook positief zullen afsluiten. Er zijn diverse dossiers waarvan nu in november 2015 niet te voorspellen valt hoe deze zullen uitpakken. Dat betreft mogelijke wijzigingen vanuit Den Haag, de effecten van de decentralisaties, het aardbevingsdossier, een negatief resultaat vanuit samenwerkingsverbanden en de mogelijke effecten van een eventuele herindeling.

Ook de meerjarenraming laat een positief beeld zien, met een gering overschot per jaar oplopend naar een overschot van ruim € 100.000 in 2019. Dat betekent echter niet dat we gerust gesteld achterover kunnen leunen. Er liggen grote dossiers op het bord van de gemeente met alle risico's van dien.

De valkuil is dat er door deze dossiers al te sterk gestuurd wordt op behoud van de huidige constellatie en dat er geen ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen. Wat ons betreft kan dat niet de bedoeling zijn. Bedum zal slim met haar tijd en geld moeten omgaan om zich als gemeente verder te blijven ontwikkelen op tal van gebieden.

De gemeente Bedum heeft dat ook gedaan in 2015. Enkele voorbeelden zijn de aanleg van een beachvolleybalveld, herinrichting van de Wilhelminalaan, de Kapelstraat, het Robbenveld, de ontwikkeling van het uitbreidingsplan de Plank, de woningrenovatie en herinrichting van de Almastraat, het parkeerterrein in het centrum, de eerste fase van de nieuwbouw van Bederawalda en het centrumplan.

Minder zichtbaar is het vele werk wat er is verzet in de hele ontwikkeling van het sociale domein en de transitie van de jeugdzorg. Niet te vergeten ook al het werk m.b.t. het aardbevingsdossier en de herindeling. Allemaal dossiers waar ook in 2016 en volgende jaren veel tijd in gaat zitten.

Doel is ook om diverse dossiers meer integraal te gaan aanpakken maar door de veelheid van zaken is dat wat naar achteren geschoven in de tijd maar heeft wel de blijvende aandacht. De verschillende beleidslijnen in het sociale domein kunnen niet los van elkaar gezien worden.

Maar overall doet de gemeente Bedum het goed, in financieel opzicht, maar ook met tal van ontwikkelingen. Een feit om trots op te zijn met een groot compliment naar het college en het ambtelijk apparaat. Een aandachtspunt is de blijvende werkdruk.

Voorzitter tot zover het algemeen deel van onze beschouwingen. Thans willen we nog ingaan op een aantal hoofdstukken van de begroting.

Algemeen Bestuur

Herindeling is momenteel het item wat de aandacht vraagt. In de afgelopen jaren is hier veel tijd aan besteed en ook in 2015 meerdere malen over gesproken. Dat heeft uiteindelijk nog niet geleid tot een resultaat vanuit de G7 dat leidt tot duidelijkheid en voortgang. De bal ligt nu bij het provinciebestuur. Onze fractie wil nogmaals onderstrepen dat niets doen geen optie meer is en vindt dat de herindeling linksom of rechtsom vorm moet gaan krijgen.

Overal wordt gesproken van samenwerken, participatie en verbinden. Vrijwilligers zijn een belangrijke motor voor de leefbaarheid. Vooruitlopend op de presentatie van het onderzoek van de rekenkamercommissie, is duidelijk dat 10% van onze inwoners actief is als vrijwilliger tegen 4% landelijk. Een groot compliment aan al die vrijwilligers die een groot aandeel hebben in de leefbaarheid van onze gemeente. Een ander belangrijk punt voor de cohesie in de samenleving is de wijkaanpak. Wij juichen het toe dat deze verder wordt uitgerold. Kunt u concrete uitspraken doen over de planning?

Openbare Orde en Veiligheid

Met betrekking tot openbare orde en veiligheid willen wij stellen dat de gemeente Bedum een veilige gemeente is om te wonen en werken. Met name voor kinderen is een zo veilig mogelijke omgeving belangrijk. Om zodoende gerust buiten te kunnen spelen en op te groeien richting volwassenheid zonder bedreiging of angst. De criminaliteitscijfers zijn voor onze gemeente gunstig te noemen. Maar dit mag geen reden zijn om onderuit te zakken. Recent heeft u aangegeven meer concreet aan de slag te willen met het veiligheidsbeleid gezamenlijk met de gemeenten in het politiewerkgebied. Wij vinden het belangrijk dat dit voortvarend wordt opgepakt. Maar wij doen hierbij ook een oproep richting de inwoners en ondernemers binnen de gemeente. Want juist zij zelf kunnen veel doen om criminaliteit te voorkomen.

In het kader van de veiligheid vraagt ook de aardbevingsproblematiek en alle gevolgen van dien onze niet aflatende aandacht. Deze problematiek leidt in een aantal gevallen tot nare situaties waarin ook regelmatig tegengestelde belangen spelen. In Bedum wordt hard gewerkt om deze problematiek aan de kaak te stellen, zowel door gemeente als ook diverse organisaties en burgers. Wij vinden het noodzakelijk dat onze gemeente hierin een ondersteunende en regisserende rol blijft vervullen en dat er wordt toegewerkt naar acceptabele oplossingen waardoor de veiligheidsbeleving kan herstellen.

Een ander punt in dit kader is de veiligheid van kinderen in relatie tot een minder gewenste thuissituatie en soms zelfs in relatie tot zichtbaar huiselijk geweld. Het is ontzettend belangrijk dat signalen goed worden gezien en dat er adequaat op wordt gereageerd. Daartoe is er een landelijke meldcode opgesteld. In het onderwijs en kinderopvang wordt met deze meldcode gewerkt. Wij vragen ons af of dit ook is opgepakt voor diverse andere voorzieningen waar kinderen frequent komen, zoals de sportvoorzieningen en het zwembad? Onze fractie geeft u graag de suggestie mee om via de gemeenschappelijke regeling of rechtstreeks bij de GGD-Groningen aan te kloppen met het verzoek de voorgenoemde partijen te scholen. In het verlengde van dit onderwerp, is het beleid dat de begeleiders of trainers van een sportvereniging een VOG hebben?

Onderwijs

Eerder hebben wij aandacht gevraagd voor de aardbevingsproblematiek. Dat uit de ontstane situatie zich ook kansen kunnen voordoen lijkt minder voor de hand liggend maar is weldegelijk aan de orde.

In Bedum wordt hard gewerkt aan de situatie van de onderwijsgebouwen. Op een later moment wordt hierover verder gesproken. Echter, onze fractie wil een lans breken voor de ontwikkeling van geïntegreerde kindvoorzieningen. In Zuidwolde wordt dit gerealiseerd en wij vinden dat hier in Bedum zich een uitstekende kans voordoet om de ontwikkeling van een in deze tijd passende voorziening te realiseren. Ook andere voorzieningen, zoals de muziekschool en peuterspeelzaal kunnen in een kindvoorziening worden geïntegreerd wat de samenwerking vereenvoudigd. De som is meer dan de optelsom van de delen: door functies bij elkaar te brengen kunnen kinderen, maar ook volwassenen beter bediend worden en kan bovendien beter worden ingespeeld op krimp en vergrijzing. Kunt u aangeven of in de verdere planvorming de mogelijkheden voor een geïntegreerde kindvoorziening wordt gezien als een serieuze optie en kans voor de plaats Bedum?

Kinderen hebben de toekomst! In de eerste levensjaren van een kind wordt de basis gelegd voor de verdere ontwikkeling. Er wordt dan ook al jaren gesproken over de harmonisatie van het PSZ-werk met de kinderopvang onder de wet Kinderopvang. Doel is dat alle kinderen vanaf 2 jaar een aantal dagdelen per week naar de, zo mogelijk geïntegreerde, voorschoolse voorziening gaan. Er zijn goede mogelijkheden het PSZ-werk onder te brengen bij de wet Kinderopvang. Dat kan leiden tot een verdere inhoudelijke kwaliteitsverbetering en daarnaast een besparing voor de gemeente. Kunt u aangeven in hoeverre hier al concreet over wordt gesproken? Wij vinden het belangrijk dat deze mogelijkheid onderzocht gaat worden.

Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

In 2015 zijn grote wijzigingen doorgevoerd in het sociale domein waarbij gemeenten een veel grotere verantwoordelijkheid hebben gekregen om te streven naar het welzijn en de veiligheid van haar burgers. Het doel is de decentralisaties in het sociale domein integraal aan te pakken, een enorme en complexe uitdaging. Uitgangspunt is dat gemeenten dichter bij hun burgers staan en zo beter kunnen werken aan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van haar burgers.

Zo nodig kan daarbij snel en laagdrempelig ondersteuning worden gegeven. Een voor de gemeente grote uitdaging die gaandeweg vorm begint te krijgen.

Een ander onderdeel is de participatie en sociale voorzieningen. Er wordt veel geld besteed aan re-integratie, participatietrajecten en uitkeringen. Tevens vraagt het uitvoeringsapparaat ook het nodige aan inzet en middelen. De vraag is of dat uiteindelijk gaat leiden tot de gestelde doelen. We horen signalen dat oud-leerlingen van het praktijkonderwijs, Wajongers, tussen wal en schip dreigen te vallen. Kunt u aangeven hoe Bedum deze jongeren in beeld houdt en hen perspectief biedt?

Landelijke wordt steeds vaker gesproken over een basisinkomen. Zijn er binnen het samenwerkingsverband van de BMWG gemeenten ideeën over het invoeren van een basisinkomen?

Ook de huishoudelijke hulp wordt door de gemeente geregeld. Daar zijn vanwege forse bezuinigingen van de landelijke overheid grote wijzigingen doorgevoerd. We zijn benieuwd naar de financiële stand van zaken. Een vraag die we daarbij hebben is of er inmiddels zicht is op de schrijnende situaties en wat er gedaan kan worden in 2016 om in die situaties tot een oplossing te komen.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

In de inleiding zijn wij al ingegaan op het financiële beleid van de gemeente Bedum. Wij willen nogmaals benadrukken dat Bedum er weliswaar financieel goed voor staat maar dat voorzichtigheid geboden blijft maar anderzijds ook kansen benut moeten worden. Een paar punten die we nog hieraan willen toevoegen:

Het valt ons op dat het college de raad voorstelt om in te stemmen met een stelpost voor niet gerealiseerde bezuinigingen, zoals het groenonderhoud en de muziekschool. Is dit niet prematuur? Onze fractie wil hierover spreken in commissieverband en wil besluiten aan de hand van raadsvoorstellen. Alhoewel onze fractie bijvoorbeeld heeft geconstateerd dat het maaien het afgelopen jaar later heeft plaats gevonden en de oevers langs het Boterdiep er onverzorgd hebben bijgelegen, stemmen we dus nog niet in met het schrappen van de bezuinigingen.

Gezien de sluitende begroting wil mijn fractie u graag nog een suggestie aan de hand doen die weinig kosten met zich mee brengt. Het betreft een praktische aanvulling op uw gemeentelijke voorlichting en communicatie richting de inwoners, namelijk een gemeentelijk twitteraccount. Volgens gemeente.nu beschikt 98% van de 393 Nederlandse gemeenten momenteel over een twitteraccount. Zes gemeenten, waaronder de gemeente Bedum, beschikt niet over een twitter-account. Daar moet maar eens verandering in komen vindt mijn fractie.

Het College heeft aangegeven, dat de extra kosten voor o.a. de inzet van ambtenaren ten behoeve van het aardbevingsdossier in rekening zullen worden gebracht bij de NAM. We hebben daaromtrent een aantal vragen:

- heeft het College er al een beeld van hoeveel uren hieraan zijn besteed
- wat is de hoogte van het in rekening te brengen bedrag?
- is er al een nota verzonden ?

We plaatsen nog de volgende korte opmerkingen en vragen:

Inzake burgerparticipatie hebben wij de vraag wanneer het College uitvoering gaat geven aan het voornemen om te komen tot themagerichte wijk- en dorpenrondes.

Tav de reconstructie van de Waldadrift gaan we er vanuit, dat zienswijzen en wensen, die door omwonende zijn ingediend serieus bij de planvorming worden betrokken.

Het leerlingenvervoer is recent aangepast. Wij verwachten een evaluatie van de pilot met een centrale opstapplaats voor de deelnemers aan het leerlingenvervoer.

Wij roepen het College op aandacht te willen besteden aan de wens vanuit Onderdendam om een wandelroute te creëren d.m.v. een hoogholtje vanaf de gerestaureerde en pas weer in gebruik genomen molen de Zilvermeeuw. Dekking zou u wellicht kunnen vinden door een deel van de vrijgevallen middelen (zijnde € 47.742,80) van de inmiddels opgeheven Stichting Landarbeiders-wet.

We vragen aandacht voor de onderhoudstoestand van met name de vijvers aan de Omme-landerdrift en de Waldadrift.

Het Bestuur van zwembad "De Beemden" verwacht in haar begroting een tekort van € 25.000,--, terwijl uw College uitgaat van de normale geïndexeerde bijdrage. Hoe wordt het tekort opgelost?

De Openbare Verlichting baart onze fractie zorgen. We zien regelmatig een aanzienlijk aantal lichtmasten, die niet werken. Wij zouden het op prijs stellen een actualisatie van de notitie Openbare Verlichting te ontvangen en verzoeken u deze te bespreken in de commissie VROM.

Inzake de sociale woningvoorraad heeft Bedum een lange wachtlijst en wachttijd. Wij zouden van het College willen weten of er net als in de gemeente Winsum prestatie afspraken zijn gemaakt met woningstichting Wierden & Borgen? Immers wij wachten al lange tijd op de start van de nieuwbouw op de locatie Vogelzang en ook aan de Stadsweg in Onderdendam liggen gronden braak waarop nieuwbouw is gepland. In de media lezen we daarbij ook regelmatig over blijvers-regelingen. Een idee zou kunnen zijn om een blijverslening te verstrekken waardoor noodzakelijke aanpassingen aan het huis betaald kunnen worden. Wij verzoeken het College aandacht te willen besteden aan het feit, dat mensen tegenwoordig langer in hun eigen huizen willen en moeten blijven wonen.

Tot zover onze reactie in de eerste termijn.